

VERSLAG VAN DE OPENBARE VERGADERING D.D.23 SEPTEMBER 2010 VAN DE COMMISSIE SAMENLEVING VAN DE GEMEENTE HAARLEM

Aanwezig de leden en plaatsvervangende leden:

De heren Aynan (PvdA) Azannay, (GroenLinks), Gebhardt (GroenLinks), Hagen (TON), Rutten (VVD), Schrama (OPH), Vrugt (Actiepartij) en de dames Breed (D66), Bultsma (CDA), Drogdrop (SP), Kerbert (D66), Koper (PvdA), Özogul-Özen (SP)

Mede aanwezig: de heer Van der Hoek (wethouder) en Nijman (griffier) en mevrouw Hoffmans (voorzitter)

Verslag: G-J. Timmermans (Notuleerservice Nederland)

1. Opening en mededelingen voorzitter

De **voorzitter** opent om 20.10 uur de vergadering en heet iedereen van harte welkom. Rond de volgende vergadering wil zij een informele evaluatie houden van het functioneren van de commissie.

2. Spreektijd voor belangstellenden

Er hebben zich geen sprekers gemeld.

3. Vaststellen agenda

De agenda wordt ongewijzigd vastgesteld. De presentatie van de wet Oke is uitgesteld.

4. Inventarisatie rondvraag en mededelingen voor leden en collegeleden

Er zijn geen vragen van commissieleden voor de rondvraag.

De heer **Schrama** (OPH) deelt mee dat de heer Stapelkamp (OPH) verhinderd is.

Wethouder **Van der Hoek** zegt in antwoord op een vraag van de SP in de vorige vergadering dat teruggaven van belastingen in beginsel ten goede komen aan minima, tenzij er via de bijzondere bijstand al een bijdrage in de betreffende kosten is verleend.

Wethouder **Van der Hoek** zegt in antwoord op een vraag van de VVD over de mogelijke sloop van de tribune van HFC dat het budget van twee ton nog niet is aangesproken. Er wordt gekeken of in het kader van de veiligheid de sloop van de aanpalende muurtjes noodzakelijk is of dat andere maatregelen geboden zijn. Vooralsnog is het budget onaangeroerd beschikbaar en wacht de gemeente met definitieve sloop op een nieuwe gebiedsvisie. Als tussentijds toch iets anders besloten wordt, zal hij de raadscommissie daar schriftelijk van op de hoogte brengen.

De **voorzitter** zegt dat zij van de griffie begrepen heeft dat deze kwestie ook aan de orde geweest is in de commissie Ontwikkeling. Zij verzoekt de wethouder ook deze commissie gelijkelijk te informeren.

Wethouder **Van den Hoek** zegt dit te willen doen als er meer duidelijkheid is over de mogelijke sloop van de muurtjes of een ander besluit.

De **voorzitter** gaat daarmee akkoord en sluit dit agendapunt af.

Presentaties

6. Presentatie van en over Kontext (organisatie die zich bezighoudt met welzijn en maatschappelijke dienstverlening).

Directeur Cees van der Wal en hoofd maatschappelijke dienstverlening Annette Kroes verzorgen bijgaande presentatie.

De **voorzitter** stelt de commissieleden in de gelegenheid vragen te stellen.

Mevrouw **Koper (PvdA)** vraagt of Kontext ook op enigerlei wijze betrokken is bij het Veiligheidshuis. Zij wil graag weten of Kontext iets doet voor de opvang van zwerfjongeren. Verder vraagt zij of de 5 miljoen jaarlijkse financiering van Kontext buiten de gemeente ook door andere partijen gevoed wordt.

De heer **Van der Wal** antwoordt dat Kontext via het Steunpunt Huiselijk Geweld participeert in het Veiligheidshuis. De signalen over huisvesting als knelpunt voor potentiële zwerfjongeren komen via het project Nieuwe Kansen binnen. Kontext kan deze jongeren alleen begeleiden, maar heeft geen mogelijkheid om ze op te vangen. Daarvoor zijn de jongeren aangewezen op de beperkte ruimte van Spaarnezicht. De corporaties betalen jaarlijks 4,5 ton mee aan de kosten van buurtbeheer. De rest van de financiering komt voornamelijk van de gemeente en voor een klein deel van onderwijs.

De heer **Hagen (TON)** vraagt wat er bedoeld wordt met dubbele vergrijzing. Hij informeert of er enige vorm van coördinatie is om de zorg van verschillende partijen voor dezelfde doelgroep, bijvoorbeeld jongeren, op elkaar af te stemmen en verdubbeling te voorkomen. Hij is benieuwd of er vanuit de gemeente pressie kan worden uitgeoefend om die afstemming te bevorderen.

Mevrouw **Kroes** zegt dat men spreekt van dubbele vergrijzing omdat tegelijkertijd het aantal senioren en hun levensverwachting groeien. Er zijn dus meer oudere ouderen. Het onlangs getekende convenant zorgcoördinatie betekent in ieder geval op gezinsniveau afstemming van het aanbod. Door als raadslid elk jaar te vragen hoe het staat met de afstemming, kan men de pressie tot afstemming op partijen van gemeentezijde opvoeren.

De heer **Schrama (OPH)** vraagt of Kontext actief of passief is in de benadering van (oudere) cliënten.

Mevrouw **Kroes** zegt dat een deel zichzelf meldt. Een ander deel wordt door instanties verwezen. De ouderenadviseurs van Kontext gaan op huisbezoek, net als maatschappelijk werk. Er wordt nog steeds veel gewerkt vanuit loketten, maar het outreachend werken en het achter mensen aan gaan ter sociale activering gebeurt steeds meer.

De heer **Vrugt (Actiepartij)** heeft in het jaarverslag gelezen dat Kontext zich veel zorgen maakt over de toeleiding naar schuldhulpverlening. Hij is benieuwd of Kontext deze zorgen naar andere instanties communiceert en zelf nog een rol speelt in de schuldhulpverlening.

De heer **Van der Wal** zegt dat die zorgen zeker uitgesproken worden naar de ambtenaren van gemeentes, met wie over het algemeen een goed contact bestaat. Men denkt samen na over vormen die beter aansluiten bij deze financieel moeilijke tijden. Daarom acht hij de ketenbenadering van steeds groter belang. Bij een stevige regisseursrol van de gemeente valt daar volgens hem nog veel winst te halen. Dat laat men ook weten bij bezoeken aan wethouders. Voorheen deed Kontext de integrale behandeling van schuldhulptrajecten. Nu gebeurt dat gesplitst: de gemeente zorgt voor het technische deel, Kontext voor het psychosociale. Dan gaat het om circa 60 trajecten per jaar.

De heer **Rutten (VVD)** vraagt of er een toename is van het aantal gevallen van kindermishandeling. Hij vraagt welke oplossing Kontext ziet voor het toenemend aantal jongeren dat zij het risico ziet lopen zwerfjongere te worden. Hij vraagt dit mede omdat de raad al ruime tijd zit te wachten op een notitie over zwerfjongeren. Verder is hij benieuwd wat Kontext bedoelt met het verzorgen van de achterkant voor nazorg. Bedoelt men de mantelzorg te mobiliseren of wil men andere krachten in het geweer krijgen?

Mevrouw **Kroes** zegt dat kindermishandeling uit de taboesfeer gekomen is en steeds meer bespreekbaar wordt. Dat zal een deel van de groei verklaren, meer dan een feitelijke toename. Op veel formulieren is tegenwoordig standaard een vraag naar eigen ervaringen met geweld opgenomen. Het

aantal zwerfende jongeren neemt wel degelijk toe. De formatie voor het project Nieuwe Kansen is helaas beperkt. De Wajong-mogelijkheden nemen af. Dingen gaan van kwaad tot erger. Uiteindelijk blijft dan Spaarnezicht over als dure mogelijkheid. Binnen het Veiligheidshuis is men wel in gesprek over jongeren van wie zaken geseponneerd zijn. Op den duur zou het wel eens goedkoper kunnen zijn om via Kontext meer interventies in te zetten.

Bij de intake worden tegenwoordig al mantelzorgers betrokken, met goede resultaten. Kontext kijkt ook of vragen gebundeld kunnen worden waarna een efficiënter aanbod geregeld kan worden. Daarbij waakt men er wel voor om betutteling door hulpverleners te voorkomen. Als de term zelforganisaties genoemd wordt, doelt men niet alleen op alloctonenorganisaties, maar gaat het ook om andere vrijwilligersorganisaties die gemotiveerd en gefaciliteerd worden om ondersteuning te verlenen. Voorheen waren dat vaak vrijwilligers van Humanitas. Dat project is echter gesneuveld en richt zich nu op ondersteuning aan de voorkant van de hulpverlening. Over het algemeen geldt dat de instanties inventiever moeten worden om inzet te realiseren en vrijwilligers te motiveren.

De heer **Aynan (PvdA)** heeft bij een werkbezoek geconstateerd dat buurtbeheer er toe doet. Daarom vraagt hij of de bijdrage van de corporaties ook voor de komende jaren vastligt.

De heer **Van der Wal** zegt dat er geen garanties zijn. Gisteren heeft een gesprek met de drie corporaties plaatsgevonden over dit onderwerp. De corporaties hebben het nu in beraad.

Mevrouw **Özogul (SP)** vraagt of zij het goed begrepen heeft dat thuisadministratie sinds 2009 nog alleen maar aangeboden wordt aan ouderen. Verder heeft zij begrepen dat er een wachttijd van drie weken is voor maatschappelijk werk. Zij vraagt of dat ook voor de intake geldt in acute gevallen.

Mevrouw **Kroes** bevestigt dat thuisadministratie nog alleen aan ouderen aangeboden wordt. Het maatschappelijk werk is bezig met de procedure voor een HKZ-certificering. De drie weken wachttijd lukt op dit moment met grote moeite. Maar na de intake is er een grote wachtlijst voor men echt geholpen wordt. Gelukkig kan men vaak bij de intake de cliënt al een beetje op weg helpen. De wachtlijsten zijn een kwestie van overmacht, vooral veroorzaakt door de sterk gestegen vraag naar de hulp van raadslieden. Daar heeft men nog amper capaciteit over voor ingewikkelde zaken. Er wordt nu gewerkt met een planning per drie weken. Dat werkt, maar is erg bezwaarlijk. De raadsleden krijgen bovendien steeds meer verwijzingen door de Stadsbank te verwerken.

De heer **Gebhardt (GroenLinks)** informeert naar de samenwerking met scholen en naar de rol van de gemeente in dat verband. Hij mist in de rapportages het voortgezet onderwijs. Hij vraagt of de verschuiving van fysieke hulpverlening naar digitale een bezuinigingskwestie is.

Mevrouw **Kroes** zegt dat het schoolmaatschappelijk werk een lastig dossier is. Er ligt ter initiatief een mooie nota maar het is onduidelijk wie de regie heeft. Er zijn veel wisselingen van de wacht in het onderwijsveld en partnerorganisaties. Kontext wil een minimale zorgstructuur borgen op scholen, want dat blijkt nodig. Een deel gaat op afroep, maar haar ervaring wijst uit dat een permanente presentie vereist is om de problemen voor het voetlicht te krijgen. Zij weet niet wat de gemeente zelf als het minimum voor scholen ziet. De gemeente moet daar een bijdrage in leveren om dat deel veilig te stellen. Extra's en plusjes kunnen de scholen zelf wel organiseren. Maar de financiële basis voor het schoolmaatschappelijk werk is niet helder.

De heer **Van der Wal** zegt dat het ontbreken van het voortgezet onderwijs te maken heeft met de voorgeschiedenis. Op dit moment is men er wel mee aan de slag omdat het ook op die leeftijd van belang is om pubers voor een goede schoolloopbaan te behouden en te voorkomen dat ze in het zwerfcircuit belanden. Daar wordt nu met de gemeente over gesproken. Kontext biedt zijn dienstverlening in dat verband graag aan.

De heer **Azannay (GroenLinks)** merkt op dat in zijn herinnering het RMC deze ontwikkelingen in de gaten zou moeten houden. Er is een jongerenloket, er is een onderwijsplatform. Hij vraagt zich af of die dan niet samenwerken.

Mevrouw **Kroes** zegt dat er wel sprake is van samenwerking bij de frontoffices, maar dat de daadwerkelijke uitvoering van hulpverlening vers twee is.

De internethulpverlening is geen vervanging van, maar een aanvulling op de fysieke hulpverlening. Het is een extra middel gebleken om met mensen in contact te komen. Het vergt bijvoorbeeld minder reistijd. Vooral jongeren maken er veel gebruik van, vooral per sms. In veel gevallen gaat het om eenmalige contacten. Dan lopen cliënten in één e-mailbericht helemaal leeg en laten daarna niets meer van zich horen. Daar moet men mee leren omgaan en het scheidt allerlei morele dilemma's, vragen en uitdagingen. Mag je bijvoorbeeld het IP-adres proberen te achterhalen? In de GGZ-sfeer geschiedt 34% van de hulpverlening al digitaal. Het is een ontwikkeling die haar niet te stoppen lijkt. Met de landelijke MO Groep wordt gekeken naar de ontwikkeling van een gemeenschappelijk, herkenbaar portal voor digitale dienstverlening.

Mevrouw **Bultsma (CDA)** zegt in het jaarverslag gelezen te hebben dat het ziekteverzuim twee keer zo hoog is als normaal. Zij is benieuwd of de gemeente een rol kan spelen bij het terugdringen.

De heer **Van der Wal** zegt dat dit een interne aangelegenheid is. De grote psychische belasting is een factor. Desondanks is het gelukt het ziekteverzuim onder het gemiddelde van zes procent te brengen. Daar zijn grote stappen gezet.

De heer **Hagen (TON)** vraagt of er objectief een plafond is vast te stellen aan de Haarlemse vraag naar welzijnsproducten of dat ieder aanbod zijn eigen vraag zal blijven scheppen. Hij vraagt ook waarom de gemeente de integrale schuldhulpverlening opgeknipt heeft, zoals hij zo-even vernam.

De heer **Van der Wal** zegt dat het zeker niet gaat om een bodemloze put. De kunst is krachten te bundelen en maatwerk te leveren voor de vragen die er toe doen. Elke organisatie kent zijn draaieurklanten en zal daar iets op moeten vinden. De moderne welzijnsorganisaties zijn kritisch in het bedenken van duurzame oplossingen en het motiveren van cliënten. Daar put hij zijn inspiratie uit om te blijven zoeken naar wegen om het nog beter te doen.

Mevrouw **Kroes** maakt graag gebruik van deze gelegenheid om haar wens voor extra geld voor schoolmaatschappelijk werk te onderstrepen. Bij *Weer Samen Naar School* is 1 fte aangesteld om 82 vestigingen te bedienen, voert zij als voorbeeld aan.

Wethouder **Van der Hoek** zegt de vraag van de heer Hagen over de opsplitsing te zullen doorspelen naar de betreffende wethouder.

De **voorzitter** bedankt de twee presentatoren voor hun toelichtingen en sluit dit agendapunt af.

6. Rondvraag

Er zijn geen vragen gesteld.

7. Agenda komende commissievergaderingen

Mevrouw **Koper (PvdA)** vraagt de commissie Samenleving ook te betrekken bij de behandeling van het onderwerp subsidies in de commissie Bestuur van 14 oktober.

De **griffier** zegt dat het betreffende agendapunt inderdaad gemeenschappelijk behandeld kan worden.

8. Sluiting

De **voorzitter** sluit de vergadering om 21.25 uur.